

РЕШЕНИЕ

№ 5529

гр. София, 05.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 60 състав,
в публично заседание на 06.07.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Терзиев

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **147** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на В. Г., [дата на раждане] в Б. и Х., лишен от свобода в Затвор – [населено място], 12-та група, с адрес: [населено място], [улица], срещу Заповед № 527/06.12.2022 г., издадена от Началник на Затвора – [населено място], с която е отменена Заповед № 450/17.10.2022 г. на Началник на Затвора – [населено място], с която на лишения от свобода е възложено да работи като работник в затворническата кухня. В жалбата са релевирани доводи, че издадената заповед е неоснователна и незаконосъобразна, постановена в нарушение на материалния закон и административнопроизводствените правила. Подробни съображения в тази насока са изложени в депозираната жалба. От Съда се иска да отмени оспорената заповед. В съдебно заседание, жалбоподателят редовно уведомен, не се явява, представлява се от адвокат И., която моли Съда да отмени оспорената заповед като незаконосъобразна. Претендира сторените по делото разноски по представен списък по чл. 78 от ГПК вр. чл. 144 от АПК.

Ответният административен орган – Началник на Затвора – [населено място], редовно уведомен, се представлява от юрисконсулт М., която моли Съда да отхвърли депозираната жалба като неоснователна и недоказана. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Отправя възражение за прекомерност на

претендираното адвокатско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена не изпраща представител.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл. 168 от АПК, за да се произнесе съобрази следното от фактическа страна:

Жалбоподателят В. Г., [дата на раждане] в Б. и Х. изтърпява наказание „Лишаване от свобода“ в Затвора – [населено място].

На 17.10.2022 г. Началникът на Затвора – [населено място] издава Заповед № 450/17.10.2022 г., относно: преназначаване на работа на лишен от свобода в Затвора – [населено място], съгласно чл. 80, ал. 1, т. 5 и ал. 2 от ЗИНЗС и чл. 175 от ППЗИНЗС, вр. с Протокол от разпределение № 80/14.10.2022 г. вр. постъпила молба от В. Г. – 12 група. Със същата заповед на лишения от свобода В. Г. е възложено да работи като работник в затворническата кухня, с определено работно време: Понеделник – Събота – 8 часа, с изпитателен срок – 3 месеца /л.10/.

Съгласно Докладна записка вх. № 12400/05.12.2022 г., изготвена на 04.12.2022 г. от младши инспектор Е. В. С., III-до отд. до Началник на Затвора – [населено място], на 04.12.2022 г. /неделя/, лишеният от свобода В. Г., отивайки при С. – постовия надзирател към 11:00 часа му е заявил, че е приключил работа. От страна на постовия надзирател на Г. е разпоредено да се върне на работното си място, предвид че работното му време е до 14:00 час. След разговор с Д. и с Г., същият се е върнал на работното си място. Към 11:36 часа Г. отново отива до постовия, като е предал своя пропуск за работа, заявявайки, че няма да работи повече. Към докладна записка е приложено и обяснение по случая, дадено от лишения от свобода В. Г. на 04.12.2022 г. Видно от обясненията, макар и на развален български език става ясно, че от страна на „началник“ В. П. на лишения от свобода е разрешено да изпрати храната в 11:00 часа и след това да се прибере да почива. Уточнява, че работи сам, няма колега, който да му помага, както и че когато приключи работните си задължения се прибира в килията да почива и връща пропуска. Докладната – записка, с приложеното към нея обяснение от лишения от свобода са представени на Началник на Затвора – [населено място] на 05.12.2022 г., видно от поставената върху същата резолюция – „Да се изготви заповед за спиране от работа“ /л.8-9/.

В тази връзка е издадена оспорената в настоящето съдебно производство Заповед № 527/06.12.2022 г., издадена от Началник на Затвора – [населено място], с която е отменена Заповед № 450/17.10.2022 г. на Началник на Затвора – [населено място], с която на лишения от свобода е възложено да работи като работник в затворническата кухня. Същата е издадена на основание Докладна записка вх. № 12400/05.12.2022 г., изготвена на 04.12.2022 г. вр. чл. 170, ал. 2 от ППЗИНЗС /л.7/.

Приобщен е Списък на работещи в кухнята лишени от свобода за дата 04.12.2022 г., съгласно който В. Г., чистач от 12 група е определено работно време от 07:00 часа до 14:00 часа.

По делото са представени още Книга за движението на лишените от свобода, започната от 16.09.2022 г. и завършена на 06.11.2022 г., Книга за движението на лишените от свобода, започната на 07.11.2022 г. и завършена на 29.12.2022 г. – от

която е видно, че лишеният от свобода е бил на работа на 04.12.2022 г. от 07:30 часа до 11:39 часа /л.32-40/. Представена е Длъжностна характеристика за длъжността „работник в кухня – лишен от свобода“ /л.41/.

Горната фактология се установява от приетата по делото административната преписка.

В хода на съдебното производство по искане на ответника беше разпитан в качеството на свидетел следното лице – В. П. П.:

Свидетелят заяви, че е младши инспектор и готвач в Затвора – [населено място], затворническа кухня от 11 години. Познава жалбоподателя, като е работил заедно с него. Допълва, че в качеството си на пряк ръководител дава своето съгласие в делнични дни със изготвяне на служебна бележка, която попълва той и същата да послужи пред пост „С. врата“, през която минават работещите в кухнята лишени от свобода. Попълва такава бележка, когато се налага да освободи някой от работещите лишени от свобода, по-рано от работното време. Ако лишеният от свобода е свършил работата си, по същия начин, попълвайки такава бележка, свидетелят заявява, че може да го освободи по-рано.

Заявява, че той изготвя графикът за почивните дни, като събота и неделя оставя графика на поста на „С. врата“ с имената на лишените от свобода, с посочено начало и край на работното време. Допълва, че той не ходи да работи в събота и неделя. В случай, че някой от лишените от свобода пожелае да си тръгне по-рано, поради основателна причина, дежурният на смяна колега извършва преценка относно основателността на искането, респективно пуска или не пуска лишения от свобода. В тази връзка заявява, че има тетрадка, освен този списък, на която е отразено кой идва и напуска работа. П. заявява, че в понеделник прави сравнение на графика кой кога е дошъл и кога е напуснал кухнята. При назначаването на работа в кухненския блок на лишените от свобода имат инструктаж от негова страна, с който им разяснява кой каква дейност ще извършва в кухнята. Допълва, че храната се предава някъде около 10:00 часа, като тогава идват колеги от „Г.М.Д.“, за да я вземат и отнесат. Посочва, че има случаи, когато колегите от „Г.М.Д.“ идват по-рано да вземат и вечерята, но не е всеки път. Относно случая на 04.12.2022 г., свидетелят П. уточнява, че жалбоподателят работи като чистач район, отговаря само за качването на храната на „Г.М.Д.“, която е приготвена предварително. Предвид, че П. не ходи на работа в събота и неделя, жалбоподателят е уведомен предварително от него какви са неговите задачи. Допълва, че лишеният от свобода е задължен да дойде в 7:00 часа сутринта, да изчисти района, и когато е готова храната да я качи до горе и да вземе празните баки. В случай, че храната е била готова, обядът и вечерята следва да бъдат качени на един път. При възникнал въпрос, същият се разрешава на място без колегите да се обаждат на П.. На 04.12.2022 г., обядът и вечерята – варени яйца и сирене са били готови и са били транспортирани наведнъж. Допълва, че задълженията на жалбоподателя са големи – той отговаря за хигиената на коридор дълъг 40 метра и се налага периодично дезинфекция и миене с препарат. Заявява, че работещите в кухнята са били ангажирани постоянно да хигиенизират, но не наясно дали жалбоподателят е изпълнил своите задачи през въпросния ден. Посочва, че има стая за отдых, в която след приключване със съответната задача, лишеният от свобода има право да почива, като стаята се намира долу в кухнята. В кухнята е непрестанен процес, работи се постоянно, като жалбоподателят е назначен да работи на шестдневна смяна, като

полагашата му почивка е в събота или неделя. От ден петък всички лишени от свобода са наясно със своите задължения, като работата в кухнята е една и съща. В заключение заявява, че жалбоподателят е наясно със своите задължения.

Съдът ще коментира свидетелските показания при излагане на правните си изводи.

В хода на съдебното производство към доказателствения материал по делото с приобщиха следните писмени доказателства:

Представени от ответника:

1. С молба вх. № 23221/21.06.2023 г. - Книга за движението на лишени от свобода, започната от 16.09.2022 г. и завършена на 06.11.2022 г., Книга за движението на лишени от свобода, започната на 07.11.2022 г. и завършена на 29.12.2022 г. и Длъжностна характеристика за длъжността „работник в кухня – лишен от свобода“ /л.32-41/

Предвид установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е подадена в законоустановения срок /предвид липса на посочване в акта в какъв срок и пред кой орган може да се обжалва/ от надлежна страна, при спазване изискванията на закона, срещу административен акт, който подлежи на оспорване по съдебен ред. Съгласно § 4б ал.1 от Допълнителните разпоредби на ЗИНЗС (Нов – ДВ, бр. 105 от 2020 г.), разпоредбите на глава десета от Административнопроцесуалния кодекс се прилагат и в случаите, когато не е предвидено изрично в този закон обжалване на индивидуални административни актове на органите по изпълнение на наказанията. Производствата се разглеждат пред административния съд по местоизпълнение на наказанието. Решението на съда е окончателно. В случая не е предвидено обжалване на процесната заповед нито по административен, нито по съдебен ред. Допустимостта на жалбата се обуславя и от разпоредбата на чл. 120, ал.2 от Конституцията на Република България, според която гражданите и юридическите лица могат да обжалват всички административни актове, които ги засягат освен изрично посочените със закон. /в този смисъл е и съдебната практика- Определение № 9820/26.06.2019г. на ВАС, III-то отделение, по адм.дело № 6304/2019г. /, поради което същата е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Разгледана по същество, жалбата е основателна по следните съображения:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен административен орган в пределите на неговата законова компетентност по място, време и степен.

Съгласно нормата на чл. 41, ал. 1 от Наказателния кодекс /НК/, изтърпяването на наказанието лишаване от свобода се съпровожда с подходящ, съответно заплатен общественополезен труд, чрез който се цели превъзпитанието на осъдените, както и създаването и повишаването на тяхната професионална, а с чл. 41, ал. 3 от НК е регламентирано, че положеният труд се зачита за намаляване срока на наказанието, като два работни дни се считат за три дни лишаване от свобода.

Съгласно нормата на чл.172, ал. 1 от ЗИНЗС, лишени от свобода участват в трудовата дейност основно с цел ресоциализацията им, като работата която изпълняват се определя от администрацията, съгласно изрично посочените критерии

по чл. 172, ал. 2 от ЗИНЗС и чл. 164 от ППЗИНЗС. Лишеният от свобода с оглед спецификата на правното му положение, не е страна по трудово правоотношение – такова като правоотношение между равнопоставени субекти не възниква между него и администрацията на Затвора. Действително ЗИНЗС препраща към трудовото законодателство и Кодекса на труда, но само относно условията на труд и продължителността на работния ден на лишените от свобода, както и за имуществената им отговорност за неуредените в специалния закон въпроси /аргумент чл. 173 ал. 2 от ЗИНЗС, чл. 79 ал. 1 от ЗИНЗС и чл. 127 от ЗИНЗС; чл. 168, чл. 169 ал. 1 и чл. 172 от ППЗИНЗС/. Правата и задълженията на лишения от свобода, полагащ труд са уредени в ЗИНЗС и детайлизирани в ППЗИНЗС, като не се определят от някое от основанията за възникване на трудово правоотношение, измежду които и трудов договор.

С оглед разпоредбите на чл. 172, ал. 2 от ЗИНЗС и чл. 164 от ППЗИНЗС, както назначаването, така и прекратяването на трудовата дейност на лишения от свобода е правомощие на началника на затвора, който действа в условията на оперативна самостоятелност по целесъобразност.

В конкретния случай не е спорно по делото, че на жалбоподателя е възложено да работи като работник в затворническата кухня, като с процесната заповед, актът, с който е сторено това е отменен.

Съдът намира, че така издадената заповед е незаконосъобразна, като издадена в нарушение на процедурните правила и в нарушение на материалния закон. На първо място, същата е издадена въз основа на докладна записка, която не съдържа безспорни данни за извършено от жалбоподателя нарушение – по делото, включително и в заповедта липсва цитирано становище, съдържащо предложение за налагане на дисциплинарно наказание по смисъла на чл. 100 от ЗИНЗС. При липсата на мотивирано предложение, не става ясно дали до освобождаването от работа се е стигнало поради наложено дисциплинарно наказание на затворника или поради лошо изпълнение на задълженията му при възложената му работа. Такива мотиви няма изложени в оспорената заповед.

Участието в трудова дейност се прекратява с писмена заповед на началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие при наличие на посочените в чл. 170, ал. 2 и ал. 3 от ППЗИНЗС обстоятелства.

В конкретния случай, в оспорената заповед като правно основание е посочено само чл. 170, ал. 2 от ППЗИНЗС и не е посочено никакво фактическото основание на издаване на заповедта, нито е препратено към мотивите на друг акт по преписката, който да отразява нарушение, а оттам не може да се определи и приложимия закон, както и не може да се определят с точност административно производствените правила, относими към случая. Липсва и изрично мотивирано предложение за целта съгласно въведени вътрешни правила от Началника на Затвора [населено място]. Така представената докладна – записка не дава яснота за действително извършено нарушение, изразяващо се в негативно отношение към трудовата дейност, отклонение от работното място, отказ от работа и други тежки нарушения на трудовата дисциплина.

Тези факти се подкрепят и от събраните по делото свидетелски показания, в процесния случай, свидетелят не е присъствал пряко и непосредствено на случилото, същият дори заявява, че жалбоподателят е бил наясно със своите задължения, че след като ги приключи има право на отход, в обособена за това стая. Отделно видно от

заповедта, с която жалбоподателят е определен да работи като работник в затворническата кухня е посочено изрично работното време, а именно от понеделник до събота при 8-часов работен ден. Липсва изрично посочване за работа в неделя. Този факт се потвърждава и от свидетелските показания. Не става ясно, защо жалбоподателят е бил на работа в неделя, предвид че съгласно заповедта работното му време е било от понеделник до събота, строго фиксирано. Отделно както се посочи по-горе няма и данни по преписката за наложено на жалбоподателя наказание.

При така установеното жалбата като основателна следва да бъде уважена като основателна и доказана, а оспорената заповед отменена.

По разноските в производството:

С оглед изхода на спора заявеното от жалбоподателя искане за присъждане на съдебно-деловодни разноски и адвокатско възнаграждение се явява основателно. От страна на ответника е отправено възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение. Същото е неснователно. Жалбоподателят претендира присъждане на адвокатско възнаграждение в размер на 1 000.00 лв. Съгласно чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела без определен материален интерес, извън случаите по ал. 2, възнаграждението е 1 000 лв. В тази връзка ответникът следва да бъде осъден да заплати на жалбоподателя съдебно – деловодни разноски в общ размер на 1 010.00 лв. /хиляда и десет лева/, от които 10.00 лв. за държавна такса и 1 000.00 лв. за заплатено адвокатско възнаграждение.

По изложените съображения, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, III-то отделение, 60-ти състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалбата на В. Г., [дата на раждане] в Б. и Х., лишен от свобода в Затвор – [населено място], 12-та група, Заповед № 527/06.12.2022 г., издадена от Началник на Затвора – [населено място], с която е отменена Заповед № 450/17.10.2022 г. на Началник на Затвора – [населено място], с която на лишения от свобода е възложено да работи като работник в затворническата кухня.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ при Министерството на правосъдието, адрес: [населено място], [улица], да заплати на В. Г., [дата на раждане] в Б. и Х., лишен от свобода в Затвор – [населено място], 12-та група, съдебно-деловодни разноски в размер на 1 010.00 лв. /хиляда и десет лева/.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване и е окончателно, съгласно § 46, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗИНЗС.

СЪДИЯ: